

A közszolgáló városi lapért – miként tovább?

(Adalékok az EVID történetéhez – 3. rész)

Az Esztergom és Vidéke első alapításától mostanáig eltelt 116 esztendő alatt a lapgyűjtemény 75. évfolyamához ért, ami közel tízezer(!) lapszámot jelent. A megjelent számok, évfolyamok bizonyítják: a mindenkori szerkesztők tudatosan és felelősen törekedtek a városi polgári értékek befogadására, felvállalva a különféle helyi érdekek képviselését is, hogy mindezek egyeztetésével közösségformáló szerepet teljesítsen. Az egész város érdekében, egy pártállástól független, humanista, polgári értékrend alapján, a múltat a jövő számára megnyitó, szervesen folyamatos, megőrizve-fejlesztő, emberközpontú városépítés programjával. Ezen az alapálláson, ha úgy tesszük stratégián, nincs mit változtatni. A taktikai elemek közül a rendszerváltás időszakában hatékonyan bizonyult rétegcélzást – a véleményformáló értelmiséget – azonban újra kell gondolni, figyelembe véve az olvasók tényleges rétegződését. Ez viszont csak úgy érhető el, ha ezen rétegek a szerkesztés munkájában is szerephez jutnak. A szerkesztői-alkotói munkában azonban nem elegendő egy-egy szakterület alapos ismerete, ennek párosulnia kell újságírói készségekkel is. Csakhogy újságíró iskolára, vagy legalább tanfolyamra nem mindenki vállalkozik. Ezért dolgozatunkban szükségesnek tartjuk néhány alaptechnika ismertetését is.

Amikor a dolgozat témáját javasoltuk, még nem gondolhattunk arra, hogy maga a képviselő-testület is fontosnak tartja a város lapjának továbbfejlesztését, igényli egy olyan távlati koncepció kidolgozását is, amely a jelenlegi pénzügyi adottságok között nem kerülhet ugyan még a megvalósítás stádiumába, de bizonyos lépéseket előrevetíthet, modellezhet.

Ez év elején a képviselő-testület Kulturális, Idegenforgalmi és Sportbizottsága három alkalommal foglalkozott a lap sorsával: meghallgatta a főszerkesztőt, a kiadót és véleményeket gyűjtött be az olvasóktól. Mindezeket összevetve megállapította, hogy társadalmi igény mutatkozik a lap tartalmi, kiadói munkájának megújítására:

- jelenleg kapott és megszerzett pénzügyi forrásokkal, személyi feltételekkel nem biztosítható a lap további fejlődése és a szélesebb rétegeket is kielégítő fejlesztése;
- a kiadói tevékenységgel megbízott Gran Tours Utazási Iroda, az adott gazdasági kondíciók

Czirok Ferenc: Dzsungel

mellett, nem tudja biztosítani a kiadói munka alábbi feltételeit: szponzori reklámok szervezése és a lap lényegesen szélesebb körű terjesztése.

Ezért a bizottság „szükségesnek tartja a lap szervezeti-személyi és részben tartalmi feltételeinek a gyakorlatban való módosulását”, és ennek eredményeként a következőket szeretné:

- „aktuálisabb, frissebb, szélesebb olvasóközönség érdeklődésére is számot tartó írások arányának javulása, növelése;
- a terjesztői hálózat kiszélesítése;
- szponzorok körének kialakítása;
- a hirdetésszervezés kialakítása.

A fentiek indokoltá teszik a lap személyi és kiadói hátterének módosítását, újragondolását.”

A bizottsági előterjesztést a képviselő-testület 1995. március 2-i ülése, indulatoktól sem mentes vita után, módosításokkal, elfogadta, határozatában szakbizottságot állított fel a meghirdetésre kerülő főszerkesztői státusz betöltésére jelentkezők elbírálására, valamint a költségvetésben egymillió Ft-ot különített el az újság számára, „tekintettel arra, hogy a lap ezután is részben társadalmi aktívákkal, részben eseti megbízású, tiszteletdíjas munkatársakkal készülne.” Az előterjesztés a heti megjelenést, finanszírozási gondok miatt, kéthetenkéntire javasolta módosítani, meghagyva: „A hetenkénti megjelenés a stabil szponzori, hirdetési és előfizetői bázis megjele-

ESZTERGOM és VIDÉKE

1995. december 21. *

POLGÁRI LAP

* 51-52. szám

Lapunk árusító helyei:

- a Gran Tours utazási irodában (Széchenyi tér 25.)
- az Arkád Dohányboltban (Rákóczi tér, Arkádos ház)
 - a Hírlap boltban (Piac Mat Üzletház)
- a Bányai lakótelepi totózóban
 - a Babits Mihály Városi Könyvtárban

Ára: 48 Ft

Meghiitt Karácsonyt és békés, boldog új esztendőt!

Gondolatok 1995 karácsonyán

Az ünnep attól igazán ünnep, hogy annak érezzük. Megkülönböztetjük az előtte lévő napoktól, és elhatároljuk az utána következőktől. A karácsony valamennyi ünnepnél eltér előkészületeiben, időtartamában, de elsősorban a bennünk élő emlékek gazdagságában. Mindenkinnek vannak karácsonyi emlékei.

Gyermekeim hajdani kedvenc mesehőse, a kis gyufaúr lány is ünnepet csinált magának a Szentestén, hiszen az elesettek, a betegek, a szegények is vágytak a szeretetre, a bensőséges hangulatra, a fényre. A kislány a gyufakészletét égette el lassanként, hogy lángjánál melegegde, visszamerengve a boldogabb karácsonyokra, a felvillanó gyufák fénykörében halott édesanyját láthassa újra. Reggelre csak az elégett gyufaszálak és az arcára fagyott mosoly jelezte, hogy boldogan halt meg, míg mások ünnepeltek.

A SZERETET JEGYÉBEN

A Népjóléti Minisztérium Esztergomi Gyermekotthonában a közelgő karácsonyi ünnep alkalmából több rendezvényre került sor.

December 13-án egésznapos játszóházat szerveztek a gyermekotthonban élő leányok számára.

A délelőti folyamán – a karácsonyi hangulat és a szeretet jegyében – hat helyszínen „alkothattak” kisebb-nagyobb ajándékokat, dekorációkat. Tübbek között mézeskalács-fenyődíszeket sütöttek, papír- és textildíszeket, hóboklat, adventi koszorúkat, üdvözlő lapokat készítettek, karkötőt és hajpántokat szöttek.

A program folytatásaként délután az intézetben működő *Vadvirágok Alapítvány* meghívására az *Animals Carnivals* együttes adott élő koncertet.

December 14-én a *Család Misszió* tagjai – három amerikai és három magyar fiatal – rendkívül nagy sikerrel tartották meg zenés előadásukat a gyermekotthon lakóinak.

nésével újra visszaállítható.” A testület ezt a javaslatot visszalépésként minősítette, nem is fogadta el.

A bizottsági előterjesztés szakmai (szerkesztői -kiadói) szempontból egy sor ellentmondást tartalmaz, amelyek felfedése nélkül továbblépési program nem készíthető. Melyek ezek az ellentmondások?

A heti megjelenés fenntartásával (a kéthetiről nem is szólva) frissebb újságot nem lehet szerkeszteni. Heti kétszeri megjelenéssel természetesen már frissebb lehet (az „első” alapítású lap is többnyire heti két alkalommal jelent meg, de tudunk heti háromszori jelentkezésről is).

Támogatókat (szponzorokat) abban az esetben lehet „szerezni”, ha az anyagilag nekik is megéri, illetve, ha olyan szolgáltatást kapnak, amely személyüket, vállalkozásukat előnyös színben tünteti fel, azaz „reklámot csinál”. Kérdés: a lap elkötelezettsége ilyen irányban meddig terjedhet?

A hirdetésszervezés. A városban három, a vonzáskörzetben további három reklámújság jelenik meg heti egy-egy alkalommal, általában hétvégén. Tömegkommunikációs szakemberek felmérték: a hirdetést a hirdetések vonzzák. A heti megjelenésű hirdetési újságokat a heti kétszeri megjelenésű újságok konkurálhatják, semmiképp egy polgári hetilap. Legfeljebb „imázs erősítő-fenntartó” hirdetésekre lehet számítani. Természetesen a helyzet azonnal megváltozik a heti kétszeri megjelenés esetében.

Az újságírás. Társadalmi aktívakkal, eseti megbízású munkatársakkal. A félállású főszerkesztő és a városháza sajtóreferense írni is fog, vagy csak az „aktív” kéziratát gondozza?

Kérdés még: laptervet, tördelötükröt, korrek-túrát eseti megbízás alapján végzik? A kérdés nem teátrális: a lapot eddig belülről alakító műhelyről ugyanis az előterjesztés olyan szövegkörnyezetben szól, ami arra utal, nincs rájuk többé szükség: „A Bizottság értékelte és elismerte az Esztergom és Vidéke szerkesztő-gárdájának és kiadójának eddigi tevékenységét, a lap érdemeit.” Sokkal egyértelműbb a testületi határozat: „az Esztergom és Vidéke főszerkesztőjének, szerkesztőbizottságának és kiadójának megbízatását 1995. április 20-i hatállyal lejártnak nyilvánítja.” Képviselői indítványra (Pál Anikó) a mondatot még ezzel egészítették ki: „és eddigi munkájukért köszönetét fejezi ki.”

Társadalmi igény. A lap decemberi utolsó számában kérdőívet talált az olvasó. A véleményalkotás jogával közel százan éltek. Egyetlen olyan ívet sem talált a szerkesztőbizottság, amely arra utalt volna, hogy a lap stratégiáját, taktikáját, szerkesztési koncepcióját, úgy ahogy van, félre kell dobni. Nyert ellenben számtalan ötletet, javaslatot, amit hosszútávú elképzeléseiben megvalósítani tervezett. További fejlesztési javaslataink ebből a forrásból bőven merítenek.

Sajtó alá rendezte Filemon Béla. A szerző 1996-tól volt az Esztergom és Vidéke 1986-tól 2007-ig kiadott új sorozatának főszerkesztője. A 2007 januárjában megjelent három (ebből az 1–2. dupla) számban már nincs senki főszerkesztőként feltüntetve. A következő számban folytatjuk Bencze Csaba Attila feljegyzéseinek közlését.